HİNDİSTAN PAKİSTAN GERİLİMİ VE KEŞMİR SORUNU ÇERÇEVESİNDE HİNDİSTAN'DA DIŞ POLİTİKA SÖYLEMİ VE SEÇİMLER

Elif BALİ KURTARIR

Araştırma Görevlisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü
elifbali80@yahoo.com

ÖZET: Keşmir Sorunu, 15 Ağustos 1947'den itibaren iki ayrı devlet olan Hindistan ve Pakistan'ın arasındaki en eski ve çözümsüz kalmış sorunlardan biridir. Bu bağlamda II. Dünya Savaşı sonrası dönemin de çözüme kavuşmamış en eski sorunlarından biri olmuştur. İki ülke Keşmir'de dört kez savaşmış, sayısız çatışma ve müdahalede bulunmuşlardır. Nitekim Mart ayında gerçekleşen ve iki ülkeyi tekrar savaşın eşiğine getiren olaylar bu konunun, retorikten öte, dünyanın iki nükleer güce sahip devletinin sıcak bir çatışmaya ne kadar yakın olduğunu da göstermiştir. Keşmir her iki ülke için de hem stratejik konumu, nüfus yapısı hem de tarihsel bağlamı içerisinde sembolik olarak büyük önem arz etmektedir. Nitekim iki ülke bağımsızlık sonrası ilk savaşını 1947'de burada vermiş sonrasında sorun Birleşmiş Milletlerin müdahalesiyle uluslararasılaşmıştır. Nitekim varılan ateşkes sonrası BM nezdinde yapılan Karaçi anlaşmasının oluşturduğu ateşkes hattı bugün iki ülke arasında çok az değişiklikle varlığını korumaktadır. Bugün diğer sorunlardan, su yolları, deniz egemenliği vb., ziyade Keşmir iki ülke arasındaki ilişkiyi ve bu ülkelerin diğer ülkelerle de ilişkilerini belirleyen bir sorun ve çatışma kaynağı olarak durmaktadır.

Keşmir sorunu yapısı gereği sadece bir dış politika sorunu değil iç politika tartışmalarının da önemli konularından birini oluşturmaktadır. Bu tartışma sadece yönetimsel statüsü, azınlıklar rejimi, terör sorunu ve bugüne kadar aralıklarla sürmüş iç çalkantılarının yanı sıra, Keşmir konusunun dış politika malzemesi olarak ele alınışıyla ilgilidir. Nitekim neredeyse pek çok uluslararası konu Hindistan için Keşmir ile bir nebze ilgilidir. Uluslararası terör ile savaş kampanyası, bölge devletlerinin ve bölgesel örgütlerin Pakistan ile ilişkileri, Çin ile sürdürülen bölgesel güç rekabeti ve hatta "One Belt One Road" projesi bazı açılardan Hindistan için Keşmir'e ilişkin hassasiyetiyle dolayısıyla Pakistan ile ilişkileriyle ilgilidir ve dış politikasını ve bu politikanın içerideki ifadesini etkilemektedir.

Bu çalışmanın amacı Keşmir sorununun her iki ülke için kısaca ne ifade ettiğini ve dış politikalarını nasıl etkilediğini açıklamaya çalışmaktır. Bu bağlamda Hindistan açısından dış politika iç politika ilişkisine değinerek özelikle dış politikanın iç politikaya etkisini analiz etmeye çalışmaktır. Genel seçimler hükümetlerin dış politika tercihlerinin de ele alındığı süreçler olarak önemlidir. Bu çalışma ile Hindistan'ın Pakistan ilişkileri ve Keşmir sorununu nasıl ele aldığı siyasi parti söylemlerine değinerek ifade edilmeye çalışılacak, aynı zamanda bu söylemin sorunun kendisine etkisi de günümüz ve tarihsel örnekleriyle irdelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Keşmir, Hindistan, Pakistan, Seçimler, Dış Politika, İç Politika